

h 10, 13, 37, 38, 39, 49.

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam. FIUME, péntek 1914. január 6. 4. szám. 57

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, 1. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felolós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Kereskedelem és vámpolitika.

Az utolsó tíz évben egy Európában, mint az északamerikai Egyesült Államokban a külkereskedelem és vámpolitikai kérdések kilépnek a hivatal-problémák köréből és egy mindent megvitató, minden kérdés iránt érdeklődő gazdasági közvélemény középpontjába kerülnek. Ennek oka egészen világos; magyarázatra nem szorul. Az árucikkek példátlan árdrágulása és ami ennek következménye: a termelés módosulása belkényszerítették e kérdéseket az érdekkörök problémáinak legfontosabbjai közé.

Ez az általános érdeklődés nem maradhatott hatástalan a magyar érdekkörök állásfoglalására sem. De a külkereskedelmi és vámpolitikai kérdések mögött ma már élő gazdasági közvélemény csak a legutóbbi néhány év szülötte. Az 1907. évi kiegyezést és kereskedelmi szerződéseket megelőző tárgyalásokon még teljesen hiányzik az érdekkörök támogató gazdasági közvélemény. Amint a külföldön, úgy nálunk is a drágulás problémája szólaltatta meg és állította harcra a termelőköröket. Az így keletkezett vitában természetesen előtérbe kerültek azután a vámpolitika kérdései.

A Balkán háború következtében beállott gazdasági és területi változások új gazdasági politikát tesznek parancsoló szük-

séggé. A területben megnövekedett Balkán államokkal való gazdasági viszonyaink új megalapozása a vámpolitika napi kérdése. Ez államokkal szemben fennálló vámpolitikánk tarthatatlanságára legujabban Sztérenyi József mutatott rá a számadatok és megvilágító érvek erejével és jelölte meg főbb vonásaiban az új gazdasági politika irányító elveit.

Amíg 1884-ben a monarchia ekszportja Törökországot kivéve az összes Balkán államokban első helyen állott, 1910-ben már csak Bulgáriában vagyunk az elsők. Sztérenyi rámutat ennek okára: a vámháborúra és egyáltalán egész védővamos politikánk helyesbítésének szükségességére.

Senki sem akarja a magyar mezőgazdaság kárát vagy jogos érdekeinek feladását. De nem szabad megakadályozni egy új és életképes kereskedelem-politika létrejöttét. Mert a factum ez: az egész Balkán kontingens nem tesz ki többet, mint a monarchia marhaszfogyasztásának négy százalékát és sertéshús-fogyasztásának két és fél százalékát. Ez pedig olyan csekély mennyiség, hogy árképző hatása vagy egyáltalán nincsen, vagy alig van. A magyar iparnak ellenben óriási érdekelttsége van a Balkánon, mert ipari kivitelének 25 százalékát (körülbelül 95.862.000 korona értékű) ott helyezzük el. Ehhez még számítsuk hozzá azt, hogy Ausztria, ha a Balkán sorompói lezárulnak, odaszánt ipari termékeit is nálunk igyekszik elhelyezni és akkor tisztán látjuk

a változás elkerülhetetlen szükségességét. Keresni kell tehát egy olyan vámrendszert, amelyet úgy Magyarország, mint a Balkán-államok elfogadhatnak.

De nemesak a Balkánnal szemben folytatott vámrendszerünk, hanem egész vámpolitikánk nagy változások előtt áll. Más országokban már régen fönnállanak olyan speciális szervezetek, amelyek csakis vám-és kereskedelem-politikai kérdésekkel foglalkoznak. Nálunk 1912 őszéig ezek a mérhetetlen fontosságú kérdések, mint mellék-kérdések húzódtak meg a gazdasági érdekképviselet tág programjában. Az a megismerés, hogy kell egy szervezetnek lenni, amely kizárólag kereskedelem- és vámpolitikával foglalkozik, hozta létre a Magyar Vámpolitikai Központot, amely föllállítására óta eléggé meg nem becsülhető munkásságot fejt ki. Foglalkozott és foglalkozik a Balkán-szerződésekkel, a török, szerb és görög kereskedelmi szerződések revíziójával. Nagy buzgalommal és sok hozzáértéssel munkálkodik az autonóm vámtarifának és az ugyanakkor lejáró egyéb külkereskedelmi szerződéseknek előkészítésén. E cél érdekében nagybecsű vámpolitikai archívumot állítottak egybe. Foglalkozott a központ az új amerikai vámtarifával, a vasúti vámrendtartással és a vámpolitika nagy elvi kérdései mellett vámpolitikai napi kérdésekkel. Elősegíti munkájában igen racionálisan összegyűjtött könyvtára és folyton készülő újságszelvénygyűjteménye.

„A Tengerpart“ tárcája.

Hervadás.

A beteg leányka sóváran nézett ki, a késő őszi napfényes háztetőkre. Olyan melegnek tűnt fel neki a nap, oly simogatónak, mint jó anyjának cirógató meleg keze, ahogy az betűzött a nyitott padlásablakon át a beteg leányka fejfákosára, fáradt arcára és sápadt, vértelen kezére.

Suzette tudta magáról, hogy nagy beteg. Az egyleti orvos nem sokat teketóriázott, nyíltan, őszintén megmondta az anyának, hogy leánya menthetetlen. Ő behallott a konyhából minden szót és nyugodtan fogadta ítéletét. Még ő vigasztalta kétségbeesett anyját és nyájasan mosolygott barátóira, ha egyik-másik, akikkel a gyárban együtt dolgozott, felkereste a szegényes betegszobát.

Csupán akkor hagyta el nyugodt megnyugvó derűje és kezdett mélabus lenni, mikor észrevette, hogy látóképessége van fogyóban. Ami eddig megrövidítette szenvedésének hosszú napjait, nem vigasztalhatta meg többé, mert hetek óta már nem bírt olvasni. Nem látta a betűket...

Az anyja munkába járt, ő pedig óraszám mozdulatlanul kényszerült fekiülni és szeme kimeredt a sivár szürke őszi időre, mely az ő tekintetében ezerszeresen vigasztalabbnak tűnt fel.

De ma, mintha esoda történt volna, az

ég derűsen kék volt és napsugár árasztotta el a kis odút, akáresak tavasz lett volna.

— Anyám — szólalt a beteg — ha kimehetnék ma a szabadba, csak kis időre is. Ma olyan szép lehet a liget. Meleg van és napfény...

— Ne nézz mindig abba a nagy világosságba — szól az öreg asszony gondosan, az még inkább elrontja szemedet.

— Nem oly vakító az, mint te hiszed, anyám. Hiszen szelid és enyhe a fénye, mint a háziurék lámpájának, melyet sárga selyemernyő véd.

Az anya sóhajtott.

Látta, hogy lánya szeme rebbenés nélkül bámul bele a napba. Látta mily ittas vágygyal szívja magába a vakító fényt. Kimondhatlan aggodalommal nézte egyetlen gyermekének sötét, fénytelen szemét.

Utóbb megvakul egészen. Vak lesz...

Szegény, beteg és hozzá — vak is...

Kétségbeesetten kulcsolta össze kezét.

— Akkor inkább vedd el őt Istenem és engedd, hogy a menybeli fényt bámulhassa.

— Anyám — mondta a beteg újra — úgy szeretnék kimenni a szabadba — úgy szeretném künn élvezni a napot, a meleget... Jöjj velem anyám. Majd beléd karolok s te vigyázol reám. A friss levegő meg fog erősíteni. Úgy szeretném megint egyszer künn látni a nap nyugtát...

Az anya rátéknített leányának gyermek arcára. Ő csak szegény, egyszerű asszony volt, a nép leánya és olvasni csak akadozta tudott, írni még kevésbé, hanem a

fájdalomnak és vágnak azt az írást, mely leányának arcára rajzolódott, azt folyékonyan le tudta olvasni.

Ócska szekrényének fiókjához lépett és elkezdett keresgélni abban. Három, négy, öt korona — számlálta. Ez volt a keservesen megtakarított „tartalektőke“, az a pár ezüstpénz.

A sötét szeme epedve, vágyalón, kérdőleg szegeződött arcára.

— Jánni nem fogsz tudni kis Lizette, hanem azért elmegyünk — kocsin.

— Kocsin?

Még tágabbra nyílt a nagy sötét szem.

— Hozok egyfogatut és elviszlek a liget főútjaira. Jó lesz? Ugy fogunk kocsikázni, mint a nagy urak.

— De hiszen abhoz rettenetes sok pénz kell édesanyám! Az nem lehet igaz, tréfálsz ugye?

— Nem, gyermekem, nem tréfálok. Van annyi pénzem, amennyi kell — és sóhajtván hanyta le szemét, hogy visszatartsa könyeit — pár nap múlva meg ugyis elseje lesz és az udvari tanácsosoknál beem van még egész hónap ibérem. Aztán...

Mégis kihullt a könye. Ki tudja? — sóhajtott magában — meddig tart még s mit hoz a jövő...

A nap nyugat felé siklott.

A liget főútján végig aranyfényvel terpeszkedett a nap. Rátűzött az elbarnult és összeráncosodott plátán levelekre, melyek a fák alatt heverték. Az egyfogatú lassan, óvatosan haladt előre. Az anya gondo-

Minden jel arra mutat, hogy az egyetemes politikai érdeklődés a közjogi tojástáncoktól a gazdasági problémák felé fordul. Böles belátással a magyar kormány itt is irányító hatással van.

Abbazia idegenforgalma 1913-ban

Az elmúlt 1913 évben összesen 49.219 fürdővendég s 9140 átutazó érkezett Abbáziába, míg 1912-ben csak 48.106 fürdővendég és 6390 átutazó jött, a növekedés tehát 1113 fürdővendég és 2750 átutazó. A balkán háboruk és a gazdasági rossz viszonyok nem maradtak nyom nélkül. Mégis Abbáziában egy esekély emelkedés konstataálható, míg a többi magyarországi és osztrák fürdőhelyek látogatottsága esökkent.

A forgalmat érdekesen mutatja ez a statisztika:

Jan.	8.	314	314	815
"	15.	618	304	820
"	22.	904	186	818
"	29.	1234	330	946
Febr.	5.	1910	458	1166
"	12.	2398	706	1555
"	19.	3923	993	2078
"	26.	4482	1091	2462
Márc.	5.	5742	1260	2764
"	12.	7202	1460	3304
"	17.	8757	1555	4095
"	23.	10723	2166	5132
Apr.	2.	13202	2672	3984
"	9.	14470	1268	3149
"	16.	15686	1116	3061
"	23.	16533	847	2955
"	29.	17267	838	2491
Máj.	7.	18105	738	1894
"	14.	18956	851	1829
"	21.	19634	678	1683
"	28.	20267	833	1477
Jun.	4.	20910	643	1449
"	11.	21644	634	1428
"	18.	22393	749	1511
"	25.	22981	688	1377
Jul.	2.	23766	785	1511
"	9.	25039	1273	2257
"	16.	26572	1533	3082
"	22.	28221	1649	3836
"	29.	29846	1625	4012

san bepólyálta gyermekét. Az emberek szána azóta néztek őket. A lányka gesztenyebarna dus haját, mely a hervadó testnek egyetlen kincsé még, bearányozta a tűnő nap fénye, mintegy glóriát vonva a sápadt fej köré.

Csendesen, óvatosan haladtak tovább...
 Nyenkor kihalt volt már a nyári kocsikörzói élet, nem volt zaj, lármá. Nem lehetett hallani autók túlközlését, nem a sebeseen hajtó kocsisok vad kiáltásait.

A nyári vendéglő is kihalt volt, üres.
 — Ugy látszik, mi vagyunk az egyedüli sétatarkosok — szolt a leány.

— Hja, a nyárnak már vége...
 A kocsis megkerülte a vendéglő épületét és visszafordult a széles allé felé. A gyérlombu fák között áttündökölt a nap.

A leányka szomjas, epedő tekintettel nézte.

— Lement a nap! Isten veled édes, szép aranyos napom, te!...

Csendesen és halálosan fáradtan feküdt Lizette ismét szegényes kórágyn.

— Akarsz enni valamit? Hiszen egészen elgyengültél.

A bete gtagadólag intett. Lehunyt szemmel feküdt és hangja halk volt, alig hallható:

— Jóllaktam napfényvel, minden napfényt én szívtam be — és az olyan jó volt...

A hueszó napnak aranyragyogása volt szemében, azért tartotta lehunyva, hogy el

Aug.	5.	31431	1585	4413
"	11.	33560	1929	4974
"	18.	35392	1832	4875
"	24.	37099	1707	4577
Szept.	1.	38720	1561	3379
"	8.	40362	1642	3304
"	16.	42080	1718	3131
"	24.	43430	1350	2632
Okt.	1.	44281	851	1902
"	8.	45020	739	1791
"	15.	45553	533	1484
"	22.	46033	480	1328
"	29.	46450	417	1144
Nov.	5.	46776	326	996
"	12.	47114	338	975
"	19.	47408	294	918
"	26.	47698	290	886
Dec.	3.	47929	231	757
"	10.	48172	243	777
"	17.	48384	202	730
"	23.	48656	272	784
"	31.	49219	563	1011

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőtti. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A tersatói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapiokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nines.

ne illanjon az belőle soha...

— És ezért maradt másnap reggel is esukva a nagy barna sóvár leányszem, még akkor is, mikor másnap délelőtt újra bekukkantott az őszi nap a kiesi padlásszobába...

— Utolsó öröme volt orvos ur, utolsó kívánsága, miért ne tettem volna meg — közegett az asszony. — Bár a szívem vérzik érte, mégsem teszek magamnak szemrehányást emiatt. Azt mondja az orvos ur, meg rövidítettem vele életét? Tegnap még látta a napot uram, látta és szeme alig bírt betelni vele. Ezzel az örömmel szívében aludt el örökre... Nem, nem uram, én nem teszek magamnak szemrehányást érte...

Az orvos nem szolt többet. Alapjában véve igaza van az asszonynak. A lányka csakhamar teljesen vak lett volna és pár hátralevő napjait még a vigasztalan, szomorú sötétség is nehezítette volna.

Megállt a szívverés, mintán megtette utolsó kötelességét, segített örvendeni a buszó nap fényes ragyogásának...

Az orvos elment, az anya pedig sürü szövésű vastag fekete kendővel leterítette a padlásszoba egyetlen ablakát. Mit keresne most már itt a napsugár? Csak kiesike olajmésesét gyújtott s elhelyezte a szegényes koporsó lábánál. Ennek rezgő halvány fénye világította meg a esendes arcot és a viasz-sárga kezeket.

M. Köck.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológvár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

CARNEVAL.

Valaha, régen, bujtam az éjjelt.
 Lestem óh Bacchus a te orgiád.
 Feketeképi cigányok húzták,
 Átdöszöltem sok néma éjszakát.
 Hegedű-sóhaj esalta a könnyem.
 S szívem virága hej mind lefagyott;
 Kékülő ajkkal — letörve — másnap.
 Pokokra kívántam a „Tegnapot“.
 — Szívére, senki, sohase kívánt.
 És nem öleltem, egy fehér leányt.
 Csak törtettem, hajtott a vágy, a vér:
 A „Mát“, nem adtam száz rossz „Holnapér“.
 S egyszer csak érzem, a csók keserű.
 Ugy bánt, a bugó, barna hegedű;
 Lecsordult csöndben kihülő könnyem
 Haj, kutya bánat nem fut el könnyen.
 ...Most már nem várok jót se éjt- se naptól!
 A leánytól csókot, dalt a muzsikától.
 Messziről hallgatom más mulatozását,
 Szilaj hejehuják, kemény pattogását.
 Dávidós éjjelek szobámba találunk,
 Bucsut mondtam a ma megjött Carneráknak.
 Mikes.

Lapunk legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt szerdán délután a rendes időben jelenik meg.

— Olvasóinkhoz. Január 1-én tizenegyedik évfolyamába lépett A Tengerpart. A mögöttünk maradt évtized igazolja, hogy mindenkor becsületesen és megalkuvás nélkül harcoltunk a magyarság érdekeiért. Midőn tehát olvasóink további támogatását kérjük, egyben tisztelettel kérjük helybeli és vidéki előfizetőinket, hogy az előfizetést megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Uj előfizetések bármely naptól kezdve telefonon (229. szám), postán vagy személyesen jelenthetők be A Tengerpart kiadóhivatalában, Gradinata del Sasso Bianco 3, I. em. (Wurzer-ház).

Előfizetési árak:
 Egész évre 24 kor., negyedévre 6 kor.
 fél évre 12 kor., egy óra 2 kor.

Tisztviselők, altisztek és munkások fél áron kapják A Tengerpart-ot.

— A kormányzó itthon. Wickenburg István gróf kormányzó ma reggel visszerkezett Budapestről.

— A Nemzeti Kaszinó a diákoknak. — Lapunk pénteki számában hírt adtunk arról, hogy a Nemzeti Kaszinó a Kivíteli Akadémia diákasztala javára teaestélyt fog rendezni. Illetékes helyről azt az értesítést kapjuk, hogy a Nemzeti Kaszinó a nem régen megalakult Fiumei Diákasztal-Egyesület alapja javára fogja egyik teaestélyét átengedni, ez az egyesület pedig nem csupán a Kivíteli Akadémia hallgatói, hanem kivétel nélkül a fiumei összes iskolák tanulóifjúsága részére szándékozik diákasztalt és diákokthont felállítani.

— A kocsis alatt. Fralich János 26 éves kocsis tegnap oly ügyetlenül ugrott le kocsijáról, hogy a kerekek alá esett, amelyek súlyos sebet ejtettek egyik karján. A szerencsétlenül járt embert a kórházba szállították.

— **Mária Anunciata főhercegnő nem jön.** Mária Anunciata főhercegnő udvarmesteri hivatala táviratilag értesítette Wickenburg István gróf kormányzót, hogy a főhercegnő fontos elfoglaltsága miatt nem vehet részt a Szent István hajó vízrebocsátási ünnepségén.

Mária Terézia főhercegnő, a hajó keresztanyja, a Lacroma jachton fog lakni, a hol 17-én délután ebédet ad. Erre meghívta Wickenburg István gróf kormányzót és nejét, szül. Pücker-Limpurg Zsófia grófnőt is.

Az ünnepséghez 40 képviselő, továbbá Tisza István gróf és Harkányi János kereskedelmi miniszter is Fiuméba érkeznek.

A király elrendelte a Lacroma admirális-hajó szolgálatba helyezését. Parancsnokává Schmidt Adolf fregattkapitányt nevezte ki. A Lacroma résztvesz a Szent István dreadnought vízrebocsátási ünnepségeiben.

— **Montenegrói hercegnők Fiumében.** Anica és Milica hercegnők, Battenberg Henrik herceg, illetve Nikolajevics Péter nagyherceg nejei tegnap a Visegrád gőzcsón visszaérkeztek Montenegróból, ahol beteg anyjukat, a montenegrói királynét látogatták meg. A hercegnők déli vasuton folytatták utjukat hazafelé.

— **Friedmann széruma.** A tegnapi nap folyamán illusztris vendége volt a fiumei kórháznak. Dr. Friedmann berlini orvos asszisztense, dr. Braun Abbáziában időzött, hogy Friedmann dr. új szérumával kezeljen egy tüdőbeteg amerikai asszonyt és Catti dr. kórházi főorvos meghívására tegnap délután folyamán egy abbáziai orvos kíséretében felkereste a kórházat, ahol dr. Catti kórházi főorvos fogadta a világhírű orvos asszisztensét. Braun dr. több mint két óra hosszat időzött a kórházban, mielőtt 11 beteget oltott be az új szérummal, megfelelő magyarázatokat fűzve az injekcióhoz. Az új szerrel Friedmann dr. már két év óta kísérletezik nagyon biztató eredményekkel és az utóbbi időben Bécsben és Budapesten is végzett oltásokat több száz betegen. A legnagyobb wivmány, amelylyel az új szer kezesget és amit eddigelé semmiféle más tüdővészellenes szerrel nem lehetett elérni, az, hogy egészséges gyermekeket védőoltásokkal meg lehet védeni gümőkóros megbetegedés ellen, azonfelül, hogy kezdeti stádiumban levő és eléggé súlyos betegeket is gyógyítani lehet vele. Hogy ez mit jelent, az kitűnik abból, hogy csak Magyarországon évente 5—600.000 gümőkóros beteg van, míg az ottban a betegségben elhaltak száma évente meghaladja a 7—80.000. A oltások befejezése után a berlini orvos köszönetet mondott Catti dr. főorvosnak a szívélyes fogadtatásért, kijelentvén, hogy csak kevés helyen volt része oly szívélyes fogadtatásban, mint a fiumei kórházban. Megjegyzendő végül, hogy az oltások eredménye csak néhány hét múlva lesz látható. A rendkívül érdekes bemutatásnál jelen voltak a kórházi orvosok és a munkáspénztár főorvosa is.

— **A „Ferenc József Király“ utja.** Az Adria tengerhajózási társaságtól nyert értesülésünk szerint a Glasgowból elindult Ferenc József Király gőzös szerdán, január 7-én érkezik Maltába. A maltai kikötőben szemet vesz fel a gőzös s onnan egyenesen Fiuméba jön. A gőzös parancsnoka Maltából táviratot fog küldeni az Adria igazgatóságához, mely intézkedni fog, hogy a hajó mikorra érkezék Fiuméba. Valószínű, hogy január 10—12-re itt lesz a „Ferenc József Király.“

Az Adriához ma délben érkezett távirati jelentés szerint a Ferenc József Király ma reggel elhagyta Gibraltárt, ahova Glasgowból 100 órai utazás alatt ért. Ez a menettartam 14 mértföld óránkénti sebességek felel meg.

— **Árverezik az abbáziai akváriumot.** Abbáziából jelentik: Néhány évvel ezelőtt egy vállalkozó tengeri akváriumot rendezett be Abbáziában, mert azt hitte, hogy a világfűrdő sok ezer vendége érdeklődni fog a tenger csodás állatai iránt. A vállalat azonban balul ütött ki, mert a tulajdonos a közönség részvétlensége folytán anyagi zavarokba került és a hitelezők lefoglalták a sok különös alakú rákot, halat, polypot, meduzát és a tenger virágállatait: a szinompás kököresineket, meg az eleven korallokat és szivacsokat. Kedden akarták árverezni az akváriumot, de mert az egész felszerelésért és az állatokért csak ötven koronát káltak, a bíróság az árverést január tizedikére halasztotta.

— **Szent Johanna a törvényszék előtt.** Laibachból jelentik, hogy az ottani törvényszéken szombaton kezdődött meg a végtárgyalás Jerousheg Johanna ellen, aki — tudvalevőleg — az elmúlt nyáron és ősszel Krajnában és a tengerpartvidéken azzal szélhámoskodott, hogy vért izzad. A krajnai Vodicában leplezték le „Szent Johannát“, akiről kitűnt, hogy borjuvért és gummilabdákat használt az izzadáshoz. A tárgyalást szombaton nem fejezheték be, mert igen sok tanút kell kihallgatni. Ma folytatják.

— **A fiume-cirkvenicai villamos.** A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnak régi terve az, hogy Fiuméből vagy Susákból kiágazóan Buccari és Portoré irányában Cirkvenicáig és innen Selee érintésével Noving villamos vasutat létesít. A viszonyok azonban eddig nem kedveztek a terv megvalósításának, miért is a bank kérelmére a kereskedelemügyi miniszter az előmunkáti engedelmét további egy évre meg-

— **A dollár értéke.** Szombat éjjel alaposan megjárta néhány fiumei pincér azért, hogy az „one dollar“ feliratnak tulságos hitelt adott. Tudvalevőleg nemcsak az Egyesült-Államok adnak ki dollárokat, hanem az összes amerikai államszövetségek (Mexicó, Brazília, Délamerikai Egyesült-Államok, sőt Canada állam) is. Ezenfelül dollárokat adnak ki azok az ázsiai és ausztráliai államok is, melyeknek kiterjedt érintkezése van Angliával vagy az angol gyarmatokkal. Így van Chinának Hong-Kong nevű tartományával is. Két elegánsan öltözött kínai fiatalember nagyobb „cechet“ csinált szombaton a Panachoff-kávéházban. Mikor fizetésre került a sor, akkor „one dollar“ felírású papírpénzekkel fizettek. Huszonnégy ilyen dollárt váltottak be a pincérek abban a reményben, hogy kitűnő üzletet csinálnak a beváltásnál. Nagy volt azonban a bámulatuk, mikor hozzáértő emberek kijelentették, hogy a kapott pénzek nem amerikai, hanem kínai dollárok, melyek legföllebb 2 koronát érnek! Az ilymódon kárvaltott pincérek feljelentést tettek a rendőrségen, mely azonban nem tehet sokat már, mert a kínai ifjak egy angol gőzessel tegnap elutaztak Fiuméből.

— **Abbazia idegenforgalma.** 1913. év január elejétől dec. 30-ig érkezett 49.133 fűrdővendég és 9133 átutazó, összesen 58.166 személy. December 24-től 30-ig érkezett 477 személy. Dec. 30-án a jelenlevők száma 1012.

— **A kikötőből.** Jan. 4. Érkezett: Szápáry magyar gőzös Tripoliszból 1934 láda narancssal, 100 zsák szentjánoskenyérrel és 4 zsák dióval.

Indult: Andrassy magyar gőzös Marseillebe 380 tonna fával, 70 tonna cukorral, 50 tonna paraffinnal, 40 tonna babbal, 30 tonna szódával; Kolozsvár magyar gőzös Moga-dorba 280 tonna fával, 60 tonna cukorral, 40 tonna papírral, 20 tonna ásványvízzel és 180 bál dohánynyal; Erato angol gőzös Hullba 720 tonna cukorral, 130 tonna fával, 20 tonna téglával, 30 tonna liszttel, 10 tonna magnésittel; Gallipoli olasz gőzös Velencébe 20 tonna fával és 60 hordó olajjal.

5. Érkezett: Kypros német gőzös Hamburgból, 240 zsák kávéval, 80 hordó olajjal, 1080 láda cukorral, 440 zsák aszbeszttel, 330 zsák kakaóval és 50 zsák

lennaggal; Austria osztrák gőzös Polából, üresen; Gastein osztrák gőzös Konstantinápolyból, 173 zsák valloneával.

Indult: Salona olasz gőzös Cettebe, 750 tonna fával.

— **Balesetek.** A Danubius-gyár portorói telepéről tegnapelőtt Fiuméba szállították Hilz József 32 éves asztalost, aki egy gép alá esett s ennek következtében jobb lábán és fején súlyos sérüléseket szenvedett. A kórház sebészeti osztályába vitték. — Pus Katalin 60 éves asszony tegnap elesett az utcán s ballábát törte. Beszállították a kórházba. — Szombaton este beszállították a kórházba Lederich Rókus 15 éves lakatossegédet, akinek egyik hüvelykujját egy furókészülék szétronesolta.

— **Halál az utcán.** Modul Katalin 72 éves óvárosi asszony tegnap a Calle Ca' d'oron hirtelen rosszul lett, vért hányt s néhány perc múlva meghalt. Megállapították, hogy halálát tüdőbaj okozta.

— **Öngyilkossági kísérlet a cellában.** A voloscai rendőrség egyik cellájában tegnap egy Frogli Felicitá nevű 38 éves asszony, akiről tiltott visszatérés és esavargás miatt zárták oda, az ablakból kitört üvegszilánkkal felvágta balkarján az ütőereit. Tettét szerencsére idejekorán felfedezték, úgy hogy komolyabb baja nem történt. Beszállították a fiumei kórházba, ahonnan sebeinek bekötözése után észrevétlenül megszökött. Tegnap este találták meg az óvárosban ittasan s beakisérték a rendőrségre, ahol azt mondotta, hogy meg fogja ismételni az öngyilkossági kísérletet. A rendőrség fogva tartja, minthogy Fiumében is a tilalom ellenére tartózkodott.

— **A mások pénze.** Komán Ciriák helybeli kereskedő 1913. júliusában levelet kapott két romániai ismerősétől, Bolka Jánostól és Danesa Jánostól, akik arra kérték, hogy könnyítse meg valahogyan kivándorlásukat. Komán vállalta a dolgot s azt irta vissza a két embernek, hogy utazzanak Fiuméba, a pénzüket pedig küldessék el otthonmaradt feleségeik által az ő ittlakó sógorának. A két kivándorló el is jött ide, de a határrendőrség mindkettőjüket lefűlelte. A pénz közben megjött s Komán azt átvette, de ahelyett, hogy a hazatoloncolt két kivándorlónak visszaküldte volna, megtartotta magának és elköltötte. 760 koronát tett ki az összeg, amelylyel Komán a két kivándorlót megkárosította s ezek sikkasztás címén feljelentést tettek ellene. Ma tárgyalta Komán ügyét a törvényszék. A kereskedő védelméül azt hozta fel, hogy felesége és gyermekei akkoriban betegek voltak s neki az volt a szándéka, hogy visszatéríti két ismerősének az elköltött összeget, de ebben megakadályozta a közbejött letartóztatás. A törvényszék Kománt, aki a pénzt visszafizeti a károsultaknak, 6 heti fogházra ítélte, amit a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett.

— **Gyors feledés.** Z. D. festő, akit Fiumében sokan ismernek, tíz-tizenöt nappal ezelőtt özvegyen maradt. Az ismerősök nagyon sajnálták Z. festőt, mert annyira bünyült a felesége után, hogy már az elméje épességét látták veszélyben forogni. Történt azonban a múlt héten, hogy Z.-nek Velencébe kellett utaznia. Az uton véletlenül össze hozta a sors K. G. fiumei kereskedő tüzeszemű esinos feleségével. A szomorú özvegyember és a esinos asszony oly szoros barátságot kötöttek, hogy Velencéből levelet küldtek itthon maradt övéiknek, akiket arról értesítenek, hogy — nem jönnek hamarosan vissza... Most egyébről sem beszélnek a fiumei társaságban, mint arról, hogy hogyan tudta Z. D. festő ily hamar elfelejteni méretetlennek látszó fájdalmát...

— **Elítelt betörő.** Schneider Simon magántisztviselőnek a Calle del Tempion levő trafikjába a múlt hónapban betört egy Madera Antal nevű 57 éves egyén. A betörőt tettenérték, letartóztatták és átadták a törvényszéknek, amely ma ítélkezett felette. Madera már számtalanszor volt büntetve lopás miatt s fentemlített tettéért a törvény szék 3 évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Szökés párosan.** S. József Danubiusgyári mechanikus bejelentette a rendőrségen, hogy 23 éves Mária nevű felesége ismeretlen helyre távozott a Torrettán levő lakásáról. Eltávazása előtt magával vitte az összes ékszereket és 200 korona készpénzt. A megindult nyomozat alapján megállapították, hogy S.-né halálosan beleszeretett Capelli József borbélymesterbe, akinek közel volt a műhelye S.-ék lakásához. S.-né két kis gyermekét, Capelli pedig fiatal feleségét hagyta el, csak hogy egyesülhessenek. Capelli mester házasságkötése óta még nem mult egy év. Állítólag Velencébe utazott a szerelmes pár. Mások Cattaróban látták őket. S. és Capelliné erőlyesen követelik, hogy hűtlenné vált házastársaikat visszatérésre bírja a rendőrség.

— **Az abbáziai Szező szanatóriumba** a múlt héten a következők szálltak meg: Dr. Berger Ferenc orvos, Vas Aladár Budapest; Lévai Izsóné Maraszombat, dr. Török László, dr. Lang Sándor Budapest.

— **Lisztkivitel akadályokkal.** Egy fiemei lisztnagykereskedő cég, mely egy baranyamegyei gőzmalom örömlényeit szállítja különösen Dalmáciába, északi Albániába és egyes görög szigetekre, levelet kapott Cattaróból, hogy az utóbbi napokban beállott viharos időjárás folytán az éhínség fenyegeti az albán határszélen fekvő helységek lakosságát. A lisztzállítványokkal terhelt gőzösök ugyanis a közbeeső kikötőkben sokáig vesztegelték s ezalatt a liszt elfogyott, úgy hogy egy métermázsa liszt ára az eredeti 27 koronáról felszállott 63 koronára! Egy 400 tonnás lisztrakomány immár tizenhét nap óta kénytelen Starigradban vesztegelni, mert a szállító gőzös nem mozdulhat ki a rossz időjárás miatt a kikötőből.

— **Revolvertel játszott.** Ridenti Egidio 19 éves magántisztviselő tegnap kezébe vette revolverét s annak szerkezetét szemlélgette. Közben szórakozottságból felhuzta a ravaszt, amelynek vissza csapódása következtében az egyik töltény elsült s a golyó az ifjú balkezebe hatolt. A kórházban kivették a golyót s bekötötték a sérülést.

— **Elfogott tolvaj.** A városi rendőrség letartóztatta Handl Rezső marburgi születésű egyént, akit a pólai rendőrség lopás miatt körözött.

— **Corso mozi.** Ma esti műsor: Mikor a halottak beszélnek, nagyhatású dráma, öt felvonásban. Gaumont-film.

A halász a nagy tőkehállal a hátán az igazi Scott-féle csukamájolaj ismertető jele

és csak egyedül ez van a bevált Scott-féle eljárás szerint előállítva. Minthogy azonban többé-kevésbé utánzatok léteznek, melyek csomagolása az igazi Scott-féle emulsióhoz a megtévesztésig hasonlítanak, figyelem fordítandó a bevásárlás alkalmával halász-védjegyünkre és minden utánzat visszautasítandó.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére. Wien VII, akkor egy gyógyszer utján próbadagot küldünk.

TŐZSDE.

	Ján. 4 zárlat	Mai ár. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	841.50	840.50
Oszt. hitelrészvény	533.50	633.50
4%-os koronajáradék	82.55	82.70
Oszt. magy. államvasut	716.50	714.50
Jelzálogbank	434.—	434.50
Leszámitolóbank	521.—	525.—
Hazai Bank	289.—	289.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	531.50	533.—
Rimamuráthy	611.—	638.59
Salgótarján	737.50	738.—
Közuti Vasut	629.—	629.—
Városi Villamos	344.50	342.—
Adria	570.—	—
Déli Vasut	106.50	—
Magyar Cukoripar	2590.—	—
Rizsgyár	3750.—	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	11.40	11.39
Búza májusra	11.41	11.41
Búza október	10.78	10.63
Rozs áprilisra	8.60	8.65
Rozs októberre	8.31	8.32
Zab októberre	7.47	7.61
Zab áprilisra	7.44	7.57
Tengeri májusra	6.55	6.54
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszt. hitelrészvény	633.75	632.—
Magyar hitelrészvény	839.—	839.—
Oszt. magy. államvasut	714.50	713.50
Déli Vasut	105.50	105.—
Alpesi	787.50	787.—
Skoda	761.—	760.—
Oszt. koronajár.	83.80	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kötések átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takaréksz.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1500.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1125.—
Orient tengerhajózási társ.	1420.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	1000.—
„uj	1000.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	283.—
Navigazione Libera Triest	610.—
Oszt. Lloyd	599.—
Stabilimento Tecnico	9800.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	420.—
I. Trieszti Rizsgyár	660.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	447.—
Spalato Portland Cement	371.—
Assicurazioni Generali Nap.	802.—
Riunione Adriatica	3570.—

Salat K.

Corso 22. szám. — Telefon 819.

ELSŐRANGU ZONGORATEREM.
A leghíresebb gyárak készítményeiből állandó zongora, pianino és harmonium kiállítás. — Megtekinthető bármikor vételkényszer nélkül. — Hangolások és szakszerű javítások szavatossággal. — Több mint 800 darab zongora tölem állandóan használatban. — Számos elsőrangú elismerés.
ZONGORÁK RÉSZLETFIZETÉSRE!

NYILTTER*).

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK Igazgatóság

353096/1914. szám.

F. IV. c.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráruraktáraiban, d. e. 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni:

Arad	állomáson 1914. évi jan. 19-én
Békésésaba	jan. 30-án
Brassó	jan. 27-én
Budapest dnaparti teherp. u.	jan. 19-én
Budapest nyugati p. u.	jan. 22-én
Debrecen	jan. 19-én
Eszék	jan. 22-én
Fiume	jan. 17-én
Győr	jan. 20-án
Kassa	jan. 20-án
Kolozsvár	jan. 20-án
Losonc	jan. 27-én
Miskolc	jan. 16-án
Nagyszében	jan. 29-én
Nagyvárad	jan. 23-án
Pápa	jan. 21-én
Pécs	jan. 15-én
Pozsony	jan. 15-én
Sátoraljaújhegy	jan. 26-án
Szabadka	jan. 21-én
Szatmár-Németi	jan. 22-én
Szeged	jan. 20-án
Szolnok	jan. 26-án
Temesvár-Józsefváros	jan. 27-én
Ujvidék	jan. 29-én
Zágráb	jan. 23-án
Kaposvár	jan. 28-án

Budapest, 1913. évi december hó.

Az igazgatóság.

Utánnyomás nem díjaztatik.

NEMES bazár, Fiume

VIA FIUMARA 15.

Üzletátalakítás miatt az összes raktáron levő cipő, játékaru és újévi ajándéktárgyak stb. stb. mélyen leszállított árak mellett adatnak el.

Ritka alkalom!

THALIA SZÍNHÁZ

(Salita del Calvario)

Minden vasárnap d. u. 4—7 óráig és 8—12 óráig a 79. ezred zenekarának közreműködésével
NAGY CSALÁDI TÁNCMULATSÁG.

Belépőjegy: uraknak K. 1.30, hölgyeknek 40 fillér.

Farsang tartama alatt álarcosok!

Könyvek lezárását, mérlegek elkészítését, felülvizsgálását és új könyvek bevezetését elvállalja törv. hites szakértő, elsőrendű szakember. Hivatalos titoktartás. Cim a kiadóban.

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Távirat — Telefon.

Kihallgatáson.

BÉCS, jan. 5. A boszniai tartománygyűlés elnöke ma délelőtt kihallgatáson jelent meg ő felségénél.

Gazdaggyűlés.

BUDAPEST, jan. 5. A közép-európai gazdasági egyesület ma tartja közgyűlését Budapesten. A gyűlésen megjelentek Harkányi, Teleszky és Ghillányi miniszterek, Bárczy polgármester stb. Wakerle Sándor elnök nyitotta meg a gyűlést és jelentette, hogy József főherceg elvállalta az egyesület védnökségét, de akadályozva lévén a megjelenésben, üdvözlését küldi az egybegyűlteknél. Ezután Günther schleswig-holsteini és báró Plehner osztrák kiküldöttek szólaltak fel, mire áttértek a napirendre.

Justh Gyula a vizsgálóbírónál.

BUDAPEST, jan. 5. Justh Gyula ma délelőtt megjelent Takács vizsgálóbíró hivatalában, hogy a Budapesti Napló ellen folyó sajtóperben némely felvilágosítást adjon.

A Mikádó Bécsben.

BÉCS, jan. 5. Tokióból érkezett értesítés szerint a jelen év folyamán a japán császár és a felesége európai körutra indulnak, amelyen többek között ide is Budapestre is ellátogatnak. Az elindulás idejét még nem tudják.

Lengyelek és oroszok.

LEMBERG, jan. 5. Ma kezdődött meg az a hazaárulási per, melyben 2 orosz pap és 240 rutén paraszt áll vádlottként a törvényszék előtt. A vádlottak büne az, hogy a lengyelek között Ausztria rovására orosz propagandát fejtettek ki.

Eltűnt nagykereskedő.

BUDAPEST, jan. 5. Weisz Miksa, a thököly-uti Singer Testvérek-cég tulajdonosa napokkal ezelőtt nyomtalanul eltűnt a fővárosból. A rendőrség mindenfelé keresi.

Milliomos nász.

BERLIN, jan. 5. Holnap lesz az esküvője Friedlaender-Gould Fanny-nak, a milliomos német szénkirály leányának Mitford angol lorddal, aki egyike Anglia leggazdagabb földbirtokosainak. Tegnap este a menyasszony szülőinek házában nagy estély volt, melyen megjelent Szögyény-Marich László gróf osztrák-magyar nagykövet is. A vésora végeztével Reinhardt társulata adott elő különféle művészi jelenetet.

Dolgoznak a Ganz-gyárban.

BUDAPEST, jan. 5. A Ganz-gyárban ma reggel megkezdték a munkát. Csupán 120 embert nem vettek vissza.

Ismét Ertsey Péter.

BUDAPEST, jan. 5. Ismeretes az az affér, amely Ertsey Péter letűnt képviselő és Polgár Gyula ügynök között kitört. Ertsey zsarolással vádolta Polgárt, mert ez a várpalotai ügyből kifolyólag a provizióját követelte. A bíróság Ertsey vádját elutasította, mire most Polgár jelentette fel Ertseyt hamis vádaskodásért és hatóság előtti rágalmaszért.

A rutén hazaárulók.

MÁRMAROSSZIGET, jan. 5. Ma Kemény Stefán vádlottat hallgatták ki, aki ellen az a vád, hogy gyalázta a görög katolikus papokat. Azt mondja, azért tért át, mert ősapja is orosz volt. A tárgyalást délután 2 órakor 10 napra elhalasztották, mert holnap kezdődik a gör. keletiek karácsonya.

Helybeli kávéimport cég keres azonnali belépésre lehetőleg

erétségizett gyakornokot

kezdőfizetéssel. Ajánlatok az eddigi működés és referenciák megjelölésével „Mocca” jellegű alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

A F. T. C. Bilbaoban.

MADRID, jan. 5. A Ferencvárosi Tor-na Club football-esapata Bilbaoban 5:2 arányban legyőzte a spanyol labdarúgók csapatát.

Megőrült kegyeskendi tanár.

BUDAPEST, jan. 5. Kolozsváron a kegyesrendi főgimnáziumban már régebben észrevették, hogy Komáromy Rezső dr. kegyesrendi tanár elméje elborult. A napokban megszökött Kolozsvárról és a fővárosba jött. Itt céltalanul bolyongott pár napon át. Tegnap végre a Zugligetben sikerült ráakadni és a Lipótmezei tóbolydába szállítani. A szerencsétlen tanár néhány órával a tóbolydába való érkezés után meghalt.

Gyilkosság mise közben.

BUDAPEST, jan. 5. Szond bácsodrogmegyei helységben a tegnapi nagymise alatt egy legény kivált a többiek közül és rárontott egy távolabb álló társára, akit egy nagy késsel úgy szurt hasba, hogy néhány pernyi kintlódás után kiszenvedett. A véres esemény miatt a miséző pap félben hagyta a misét és bezáratta a templomot. Mára megérkezett Szondra az érseki helynök, aki újból felszentelte a gyilkossággal megfertőzött templomot.

Rablógyilkosság.

BÉCS, jan. 5. Tegnap délelőtt az egyik külvárosban eddig ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták Redl Teréz gazdag földbirtokosnőt. A rablógyilkosok betörték Redlné villájába s a segítségért kiálló aszszonyt agyonverték. A tetteseket eddig nem sikerült kinyomozni.

Államesiny Albániában?

PARIS, jan. 5. Valonából jelentik a „Temps”-nak, hogy Izzed pasa volt török hadügyminiszter nagy hadsereggel átlépte az albán határt, hogy az albániai ideiglenes kormányt magához ragadja.

VALONA, jan. 5. Az Izzed pasa vezetés alatt álló csapatok megerősítésére szolgáló török csapatokat szállító török gőzösök már közel járnak az albán partokhoz.

DURAZZO, jan. 5. Izzed pasa hír szerint meggyezett Izmail Kemal és Esszad pasával az albániai török uralom feltámasztására.

NEUWIED, jan. 5. Wied Vilmos herceg az Albániából érkezett nyugtalanító hírek következtében utazását Valonába bizonytalan időre elhalasztotta.

A szerb válság.

BELGRÁD, jan. 5. A szerb sajtóiroda jelentése szerint Péter király nem fogadta el Pasic miniszterelnök lemondását. Ugyan azon forrás szerint új választások sem lesznek.

Görög-török háboru előtt.

ATHÉN, jan. 5. Hivatalosan közlik, hogy Görögország lázasan készül egy Törökország ellen való háborúra. Egy francia hajógyártban két dreadnoughtra alkuszik a görög kormány.

ATHÉN, jan. 5. Venizelaosz görög miniszterelnök ma Párisba utazott.

Limann tábornok Kirkkilisszében.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 5. Enver pasa, az új hadügyminiszter hosszasan tárgyalt Liemann német tábornokkal. A tárgyalás befejezése után a tábornok Kirkkilisszébe utazott.

A bécsi angol katonai attasé.

BÉCS, jan. 5. Segrave sorhajóhadnagyot a bécsi angol nagykövetség katonai attaséjává nevezték ki. Az új katonai attasé, aki Törökország és Görögország kivételével a Balkánon is akkreditálva lesz. Bécsben lesz a székhelye. Eddig az Ausztria-Magyarország részére akkreditált angol katonai attasé, aki Romában volt a székhelye.

A román trónbeszéd.

BUKAREST, jan. 5. A kamara a trónbeszédre adandó válaszfelirati javaslatot 115 szavazattal 5 ellenében elfogadta.

A bolgár kormányválság.

SZOFIA, jan. 5. A szobranje ülésének elején Radoslavov miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány beadta lemondását. A szobranje erre az új kabinet megalakulásáig elnapolta üléseit.

Az albán kormány Berchtold grófhhoz.

BÉCS, jan. 5. Ismail Kemal, az ideiglenes albán kormány elnöke, Berchtold gróf közös külügyminiszterhez a következő táviratot intézte: „Szerencsésnek érzem magamat, hogy az albán állam első újévi szerencsekívánatait Excellenciád útján a cs. és kir. kormánynak kifejezhetem és felhasználom ezt az alkalmat, hogy Excellenciád az albán nép mély háláját, valamint hálás köszönetemet fejezzem ki jóakaratu támogatásáért, mely Albániát függetlenségéhez segítette.”

Berchtold gróf közös külügyminiszter a következő távirattal válaszolt: „Sietek Excellenciádhoz a cs. és kir. kormány legőszintibb köszönetét kifejezni a barátságos óhajokért, melyeket az újév alkalmából hozzám intéztél és kérem Önt, fogadja a cs. és kir. kormány legőszintibb óhajait a vitéz albán nemzet boldogulása és jóléte iránt.”

Albánia jövője.

BÉCS, jan. 5. Wied herceg elutazásának a határideje még nincsen véglegesen megállapítva, mert az Albánia részére fölveendő kölcsön garanciájának a kérdése még nincsen eldöntve. Még kérdéses, hogy a kölcsönt egyedül Ausztria-Magyarország és Olaszország vagy ama hármassal entente-hoz tartozó hatalmak is garantálni fogják-e, melyek az utóbbi időben erre hajlamot mutattak.

Enver bey — hadügyminiszter.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 5. Az Enver bey hadügyminiszteri kinevezését tartalmazó iradé megjelent és egyuttal dandártábornokká léptették elő. Enver bey letette a hivatali esküt.

MAJNA-FRANKFURT, jan. 5. Enver beynek hadügyminiszterre való kinevezése nagy szenzációt kelt. Enver beyt pasa címmel tábornokká léptették elő. A hadseregben az idősebb pasák rendkívül megdöbbentek a kinevezésen. Az ifjabb tisztek ellenben bizonyára lelkesedéssel fogják fogadni Enver beynek programjában tett azt a kijelentését, hogy a török hadsereg alapos felújításra szorul.

Fegyverszállítás Bulgáriának.

SZOFIA, jan. 5. Ausztriai és magyarországi fegyvergyárakban összesen kétszáz-ezer Mannlicher-puskát rendelt a bolgár hadügyi kormány. Eddig 80.000 fegyvert szállítottak, a hátralévő részt pedig sürgeti Bulgária. Nagymennyiségű lözsért vár már a napokban a hadügyminiszterium, amelyet osztrák és németországi gyárakban rendelt.

A mexikói bonyodalom.

GULFPORT (Missisipi), jan. 5. Wilson elnök nyilatkozata szerint Lind rendkívüli követéssel folytatott beszélgetés alapján nem változtatta meg a kormány Mexikóval szemben tanúsítandó politikáját.

Ez az igazi!

WAGNER „hangszer- király”

Budapest, József-körut 15.

Különleges hangszerek a következők:

Varázsfuvo'la ajándékkal 4 korona.

Csodaréztrombita, vastag rézből 6 korona.

Tündérharangok, 15 csengő, 8 korona.

János vitéz" fuvola 1 és 2 korona.

Varázshegedű, felszereléssel, 6 korona.

Jogásztárogató billentyűkkel 16 korona.

Éneklőgép, amerikai, tölcsérszerű!

Saját javító szakműhelyek!

A milánói, párisi és londoni kiállításon a cég az első díjakkal lett kitüntetve.

Fényképes árjegyzék ingyen!

Óvás! Ügyeljünk „WAGNER” névre és a 15-ösházszámra.

IDÉGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

JENŐ FŐHERCEG ABBÁZIÁBAN.

A P. H. írja: Aki mostanában megszáll az abbáziai Bellevue-penzióban, mindenkivel közlik, hogy ebéd után és vacsora után Jenő főherceg ott van a szálló halljában és hogy a szálló vendégei, ha belépnek a hallba, a főherceget főmeghajtással köszöntik. Ezt megeselekszik magyarok és külföldiek egyaránt és fel is állnak, amikor a főherceg a szálló hallját elhagyja, megeselekszik szívesen, mert ő fensége polgári módon egyszerű életet él Abbaziában, igen vonzó egyéniség és barátságosan fogadja nemcsak a szálló vendégeinek, hanem ahol jár, uton-utfélen a nép embereinek is a köszöntését. A szállóban két szobája van Jenő főhercegnek: szalonja és hálószobája; szolgálja is kettő van és a két szolgán kívül vele van hadsegéde, báró Skrbensky főhadnagy, aki unokaöccse a prágai hercegeknek, állandóan polgári ruhában jár és ez idő szerint, úgy látszik, szolgálaton kívül van. A báró nem titkára a főhercegnek, csupán adjutánsa, aki együtt ebédel és együtt vacsorál vele, ebéd után és vacsora után együtt van ő fenségével, amíg a főherceg elszívja a szivarját és megissza feketéjét, a sétán azonban csak kivételesen kíséri. A báró sokszor napközben is és este kilenc óra után mindenkor szabad. Az estéit a Quarnero-kávéházban tölti, Szilveszter éjjelén ő nyerte el a férfi-szépségdíjat.

A főherceg délelőtt tíz óra felé indul el a szállóból, rendszeren egymagában, sétára; sétáló utjaira épen csak fekete bodrikutyáját viszi magával. Ő fensége polgári ruhában jár; aki hatalmas délceg alakját látja, szürke vadászkabátját, tengerész sapkáját, nyugalmazott katonatisztnak véli, aki finom kultúrember módjára élvezzi az élet nemes örömeit. Az útja elviszi a tengerparton egyszer Volosca, másszor Lovrana felé, a sirokkó és a bóra nem bántja, napi sétáját délelőtt is, délután is elvégzi jó időben és viharban egyaránt. A minap Lussinpiccolóban volt rendes kirándulójával, amelyre visszafelé sokan nem mertek felülni a nagy tengeri vihar miatt, inkább ott maradtak Lussinban, de a főherceget a vihar nem riasztotta vissza a tengeri uttól. A hadsereg egykori főfelügyelőjét az ilyen viharoskák nem zavarják. Sétáló útján akárhányszor betér valamilyen falatozóba, a minap hadsegédével együtt fölkereste Tomasics ismert abbáziai csemegekereskedő boltját, letelepedett a falatozóban, sokáig szemlét evett tizórára és megitta hozzá a pohár vörösborát, mint akárhányan mások, akik délelőtt villásreggelire befordulnak Tomasics mester boltjába. Ugyanakkor nagy hölgytársaság vetődött be a falatozóba és az udvarias főherceg, be sem várva a hölgyek köszöntését, elsőnek üdvözölte a kedves és csinos társaságot.

Most évről-évre hat-nyolc hetet tölt Jenő főherceg Abbaziában munkálkodik, sétál, esténként a hallban elszívja szivarját és beszélget báró Skrbenskyvel. A szomszédságában ülök hallották, amint a héten a svéd anyakirálynő haláláról beszélgettek Szilveszter estéjén tréfás levelezőlapot ka-

pott a főherceg és vidáman mutogatta az adjutánsának. Talán szívesen beszélgetne a hall egyéb vendégeivel is, ha nem tartaná vissza az udvari etikett, szívesen beszélgetne velük, hiszen sok érdekes dolgot hallana olyan társadalmi rétegek életéről, amelyekről ő távol áll

ABBAZIA

Ma tegnap érkezett fűrdővendégek:

(Hótes arrivés hier:)

Stechow Mária Dresda	Stefanie
Bene györgy Budapest	Stefanie
Ujlaki Mór Budapest	Mahler
Stedner Gizella	Wienerheim
Mekind J. Laibach	Union
Schosberger Lajos Ujvidék	Vermes
Chainovitek, Belgrád	Bellevue
Kolb Richárd Wiesbaden	Palace
Schlesinger Sándor Pozsony	Palace
Reisner Emánuel Gyula	Palace
Hirt Will dr. Breslau	Palace
Habermann Max Cernowitz	Ayram
Hanah Hugó Brünn	Quisisana
Pupp Theodor Karlsbad	Bellevue
Pavlicsek, Budapest	Gutenberg
Zebrowitz Zbiy Breslau	Palace
Breiner Leopold Budapest	Palace
Lers Vilmos Budapest	Szegő
Baum Hermann Budapest	Gutenberg
Tschavtschavadze Sándor herceg	Neptum
Wedl Johan Wien N. O.	Abbazia
Reichenheim Izidor Páris	Strand H.
Rosty Bertha Páris	Strand H.
Kerpel A. Pozsony	Breiner
Biró Henrik Budapest.	Breiner
Schuster Alois Galicia	Breiner
Tausig Béla Arad	Norance
Heim Alfréd Wiesskirchen	Antoniushof
Jánosy L. Szeged	Szegő
Gaudy Rudolf Wien	Posthorn
Leitersdorfer Elvira Budapest	Viktória
Constantinescu M. Galatz	Sava
Morski Leon Bovystav	Peppina
Strihovka Hugó Prága	Natalia
Pollitzer Humbert Wien	Slatina
Fleischer Anna Dresda	Miramar
Geimner Róza Budapest	Jacie
Malik Róbert Leitmeritz	Antoniushof
Praunseis Alois dr. Laibach	Gezica
Wittenberg Emma Budapest	Grosz
Wurja Johann Budweis	Offiz. K.
Balázs Sándor Budapest	Palace
Poros M. dr. Budapest	Palace
Leitner Adolf dr. Budapest	Palace
Pécsy Sámuel Budapest	Palace
Fekete-Nagy Béla Kolozsvár	Palace
Zénássy Gyula Budapest	Palace
Zeitlich Franziska Laibach	Palace
Tóth János Szeged	Securanst.
Kertész Imre Nagykanizsa	Securanst.
Máté András Arad	Securanst.
Grosz Marcel Szeged	Securanst.
Papp Béla Pozsony	Securanst.
Badrian Adolf Zólyom	Securanst.
Busznyák József Zólyom	Securanst.
Thilo E. Wien	Istria
Grauer József Serajevó	Istria
Bineth Emánuel dr. Budapest	Regina
Mapler Ödön Miskolc	Vécsey
Cihlarova Justina Jestrebi	Liburnia
Pfeifer József Turnou	Landr

JOHANN RAPF

„Villa Ella“ Pilseni Sörcsarnok
Steinacker Villával szemben. Feljárt a Slatina fűrdőnél. Szobák penzióval és a nélkül, olcsó árak. Polgári konyha, pilseni sör, jó borok.

Tengeri fűrdő Lussinpiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-rangu családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Magyar cukrászda Abbaziában Reichsstrasse 39 villa Shanzer.

Kizárólag természetes teavajból készített elsőrendű cukrászsütemények. Rendelések házhoz szállítva gyorsan eszközöltetnek.

Kávé, csokoládé, frissítő italok.

Aki jó kávét szeret,

használja pótlék gyanánt a „Valódi“ : Franck:-ot, — felismerhető a „kávédaráló“ gyarjegyről.

Mag. em. 45/26116

Filipovics Ede

uri és női főurasz

FiUME, Viale Deák 2 szám.

Telefon (17-04 sz.) hívásra jön.

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Január 1-től január 15-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződöttetett elsőrangú attrakciók fellepte.

MOZGÓ FÉNYKÉP. Előadás után kabaré szabad be-
menettel.

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is.

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

Magyarul és olaszul beszélő

ELARUSITONÓ

azonnal felvétetik: Spiegl Giuseppe cégnél.

Via dei Negozianti 4. szám.

Elsőrendű szalon-köszén

kicsinyben és nagyban házhoz szállítva legjutányosabb árak mellett

Aprított tűzifa 2 kor. 60 fil.

métermázsánként teljes fuvarokban (körülbelül 22—25 mm.) házhoz szállítva.

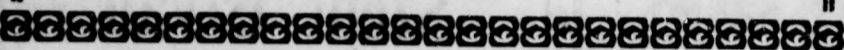
Aprított tűzifa kicsinyben zsákokban 5 korona métermázsánként házhoz szállítva.

Koksz (pirszén) faszén mindenféle tüzelő anyagok nagy raktára.

Braun Bernát és Társa Fiume

Via Stefano Türr sz. 5. (Saját ház)

Telefon számok: 528. és 16-75.

OLD-ENGLAND URI ÉS NŐI KALAPÁRUHÁZ

Corso 39. — FIUME — Corso 39.

A „Crystys-London“ -i kalapok egyedüli fiumei raktára. Párisi és Borsalino kalapok és modellek nagy választékban. Karácsony és ujévre 15% a szabott árakból!

Nicola Perković

cipésmester, cipőraktára

FIUME, Via del Fosso

legolcsóbb bevásárlási forrás
ugy saját készítményü, mint gyári

Uri, női és gyermekcipőkben.

Tisztelettel hozom tudomására a n. é. vevő közönségnek, hogy

Üveg- és porcellánárú üzletemet

áthelyeztem a volt fióközletem helyiségébe, Via del Porto 1. sz. (a nagy vásárcsarnok közelében).

A helyiség túltöltöttsége folytán az összes árukat leszállított áron adom el.

Kiváló tisztelettel
Korniczai I.

Uj nagy butorraktár

Via Galileo Galilei N.o 2 a Dániel mölővel szemben.

Nagy raktár fényezett butorokban, egyes darabokban is valamint fényezett és matt butorokból álló szobaberendezésekben, közepes árak mellett.

Vasbutorok. ablakredőnyök különlegesség fényezett székekben. Mindennemű kárpitosmunkák, javítások is elvégeztetnek.

Alacsony árak.

Az n. é közönség pártfogásába ajánlja magát.

Tomisich Ignác.

A görcei asztalos-konzorcium és a Mirkovics-cég volt ügynöke.

Tungsram lámpa darabja 1.20 K.

Elvállalja gáz- és villanyvilágítás, valamint vízvezeték bevezetését. Nagy raktár a gázvilágításhoz szükséges eszközökben, padlók, automobilonok s más gépek részére való olajakban. Fichtolin készülékek, gázolin, petróleum és naftára járó gépek. Legújabb gyártmányok. Arusítás kicsinyben és nagyban igen jutányos árak mellett.

Kedvező fizetési feltételek.

BARBETTI ÁGOST - FIUME

Táviratcím: BARBETTI Via R. Sanzio. Telefon szám 14-55.

Karácsonyi és ujévi ajándék!

Még csak rövid ideig! **Kobrak-cipők** 25-50 százalékos edgedményvel!

Megérkeztek a valódi amerikai **Barry-cipők** Kizárólag árusítja:

Fiume Corso 46 Vertes S. cipőraktára Tel. 10-01.

FIGYELEM!

Ha jó, tartós és elegáns kalapot, vagy sapkát akar vásárolni, látogassa meg

MAGGINI P. kalap- és sapkaraktárait

Corso 22 sz.

Via G. Leopardi 9 sz.

Kemény, formás és felülmulhatatlanul könnyű kitűnő minőségű nemezkalapok.

Trieszti és pölai divatu újdonságok.

Hödl M. épület- és műlakatos

via G. Fabris 3., Telefon 14-47.

Vasszerkezeteket és rácsokat készítenek, házi telefont és csengőket bevezet, kerékpárokat és varrógépeket javít, mindennemű lakatos munkákat vállal

gyorsan; jól és olcsón!

Horváth Ferencz - Fiume

Via Fr. Petrarca 4.

angol uri szabó műhelye

Készít uri öltönyöket a legújabb divat és mérsékelt árak mellett. Elfogad bárminemű tisztítást és javítást.

De La Ville

SZALLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Estéknként **BARCZA JENŐ** hírneves cigányzenekara hangversenyez.

Tulajdonos: BUDAI KÁROLY.

UJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).

ABBZIA Reichstrasse

Gőz-, kádfürdők- és meleg tengerivíz fürdők.

Szobák 3.— koronától feljebb.

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizetek, toalettcikkjei s szépitőeszközök stb. sfb.

Mindennemű írásmunkák (fogalmazás,

másolás, cimirás, stb.) otthoni elvégzését

lelkiismeretes gyors és csinos kivitelben

vállalom. Cim e lap kiadóhivatalában.

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) és a Via Goldoniban (a Dubravčić házbán). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmel kibővítette, melyre a közönség szives figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

Szépil-féle cipőüzlet

Via Kossuth 12 (Sikič papíruzlettel szemben)

nagy raktár amerikai és egyéb gyári készítményű férfi, női és gyermek cipőkben, rendkívül olcsó árakon!

Savoy Nagy-Szálloda

BUDAPEST, VIII.

József-körut 16.

TELEFON: József 20—52 és József 20—53.

Modern szálloda ujonnan berendezve, légfűtés, hideg és meleg víz minden szobában, lift éjjel-nappal.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától

fűtés, világítással. A szobák feltétlenül tiszták.

Ujonnan bevezetett **PENSIO-rendszerünk**, napi ellátás 5 koronáért, mely áll:

Reggeli

kávé v. tea
v. csokoládé
tojás
vagy
sütemény

Ebéd

leves
előétel
sült körítve
tészta
tekerke kávé

Vacsora

előétel
sült körítve
tészta
gyümölcs
sajt

Ezen napi ellátás 5 korona.

Szobák hosszabb tartózkodásnál megegyezés szerint.

Szobák havi bérletre 80 koronától fűtés, világítással.